09th unit

- කර්තෘකාරක වාක්‍ය සහ
- කර්මකාරක වාක්‍ය වාක්‍ය

2021 O/L

HASITHA HETTIARACHCHI

071-9020298

9) කර්තෘකාරක වාක්‍ය සහ කර්මකාරක වාක්‍ය

- වාක්‍යයක උක්ත කර්තෘ හා ආඛ්‍යාතය (නැත හොත් කෘදන්ත ක්‍රියාව) එකිනෙක පුරුෂ, වචන හා ලිංග වශයෙන් ගැළපීමෙන් නිර්මාණය කෙරෙන වාක්‍ය, **කර්තෘ කාරක** වාක්‍ය නමින් හැඳින්වෙයි.

කාලය	පුරුෂය	ඒකවචන	බහුවචන
වර්තමාන	ප්‍රථම	මම ගෙයක් සාදයි.	මිනිස්සු ගෙයක් සාදති.
	මධ්‍යම	නුඹ ගෙයක් සාදහි.	නුඹලා ගෙයක් සාදහු.
	උත්තම	මිනිසා ගෙයක් සාදයි.	අපි ගෙයක් සාදමු.
අතීත	ප්‍රථම	මිනිසා ගෙයක් සෑදුවේ ය.	මිනිස්සු ගෙයක් සෑදූහ.
	මධ්‍යම	නුඹ ගෙයක් සෑදුවෙහි.	නුඹලා ගෙයක් සෑදුවෙහු.
	උත්තම	මම ගෙයක් සෑදුවෙමි.	අපි ගෙයක් සෑදුවෙමු.
අනාගත	ප්‍රථම	මම ගෙයක් සාදයි.	මිනිස්සු ගෙයක් සාදති.
	මධ්‍යම	නුඹ ගෙයක් සාදහි.	නුඹලා ගෙයක් සාදහු.
	උත්තම	මම ගෙයක් සාදමි.	අපි ගෙයක් සාදමු.

උදාහරණ:- **ගොවියෝ ගවයන් බඳිති**

- කර්තෘ කාරක වාක්‍යයක් **කර්ම කාරක වාක්‍යයක්** බවට පත් කිරීමේ දී අනුගමනය කළ යුතු පියවර හා ඒ සඳහා උදාහරණ පහත දැක්වේ.

1 උක්ත කර්තෘ අනුක්ත කරන්න :- ගොවියෝ - ගොවියන්
2 අනුක්ත කර්තෘට පසු ව විසින් එකතු කරන්න :- ගොවියන් විසින්
3 අනුක්ත කර්මය උක්ත කරන්න:- ගවයන් - ගවයෝ
4 උක්ත වූ කර්මයට ගැළපෙන පරිදි හා දී ඇති වාක්‍යයේ කාලයට (අතීත-අනතීත) ගැළපෙන ක්‍රියා පදයක් යොදන්න:- බැඳෙති/බඳිනු ලැබෙති.

උදාහරණ:-..

1. **පහත දැක්වෙන කර්තෘ කාරක වාක්‍ය, කර්ම කාරක වාක්‍ය බවට හරවා ලියන්න**.

1 මම නිරතුරුව ම පොත පත මිල දී ගනිමි.

....

2 විනිසුරුතුමා චූදිතයන් නිදහස් කළේ ය.

....

3 උද්‍යෝගයෙන් කටයුතු කළ ගොවීහු මේ කන්නයේ සරු අස්වැන්නක් ලැබූහ.

....

4 මාධවී මීටර් 100 ධාවන තරගයෙන් ප්‍රථම ස්ථානය දිනා ගත්තී ය.

....

5 ඔවුහු තිකරුණේ අප වෙහෙසූහ.

....

2. පහත දැක්වෙන කර්ම කාරක වාක්‍ය, කර්තෘ කාරක වාක්‍ය බවට හරවා ලියන්න.

1 සතුරන් විසින් අපි පීඩාවට පත් කරනු ලැබුණෙමු.

....

2 කම්කරුවා විසින් තම සේවා කටයුතු ස්වාමියාට පහදා දෙන ලදි.

....

3 අධ්‍යක්ෂතුමා විසින් විද්‍යාලයීය නව ගොඩනැගිල්ල විවෘත කෙරෙයි.

....

4 අප විසින් නුඹ දකිනු ලැබුණෙහි.

....

5 ළමයින් විසින් චිත්‍ර අඳිනු ලැබේ.

....

3. පහත සඳහන් කෙටි ජේද කර්තෘ කාරක හා කර්ම කාරක වාක්‍ය යෙදෙන පරිදි ලිඛිත ව්‍යවහාරයෙන් ලියන්න.

1 වනාන්තර මිනිසුන්ට සම්පතක්. ඉන් අපට ලැබෙන ප්‍රයෝජන අතිමහත්. ඒ බව හඳුනාගත් දූරදර්ශී මිනිස්සු, වන සම්පත ආරක්ෂා කර ගැනීමට කටයුතු කරනවා. අදූරදර්ශී මිනිස්සු වන සම්පත විනාශ කරනවා.

2 මුදල් ඇමතිතුමා අය-වැය කතාව ඉදිරිපත් කළා. ඉකුත් වර්ෂයේ ආර්ථික සංවර්ධනය සලකා බැලූ ඔහු නව ආර්ථික සංවර්ධන වැඩ පිළිවෙළ අනාවරණය කළා. මන්ත්‍රීවරුන් නව යෝජනා ඉදිරිපත් කළා. විපක්ෂයේ මන්ත්‍රීවරු ද සතුට පළ කළා. ටික දෙනෙක් ඔහුගේ යෝජනා විවේචනය කළා.

3 සරසවියට නවක සිසුන් පැමිණේ. ජ්‍යෙෂ්ඨ සිසුන් නවකයින් ආදරයෙන් පිළිගනියි. සරසවි ඇදුරන් දේශන කටයුතු ආරම්භ කරයි. නවක සිසුන් සතුටින් ඉගෙන ගනියි.

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

- කර්ම කාරකයට හැරවිය හැක්කේ **සකර්මක ක්‍රියා** පදයන් ඇති වාක්‍ය පමණි ක්‍රියාව අකර්මක වේ නම් වාක්‍ය කර්ම කාරකයට හැරවිය නො හැකි ය.
- උදාහරණ:-
  1 ගායකයා ගී ගයයි. **(සකර්මක වාක්‍යය)**
  2 මල් පිපෙයි. **(අකර්මක වාක්‍යය)**

විශේෂ වාක්‍ය රීති

1. ආඛ්‍යාතය සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා කර්තෘ පදයට අමතර ව තවත් නාම පදයක් උක්ත කිරීම
(අවසාන ක්‍රියාවෙන් කියවෙන්නේ ඒ දෙදෙනා ම පිළිබඳ ව වන බැවින් මෙවැනි වාක්‍යයක ආඛ්‍යාතයට උක්ත දෙකක් වෙයි. එසේ හෙයින් මෙවැනි වාක්‍ය **ද්විත්ව උක්ත වාක්‍ය** නමින් ද ආඛ්‍යාතයේ අඩුව පුරවා සම්පූර්ණ කරන හෙයින් **ආඛ්‍යාත පූරණ** නමින් ද හැඳින්වේ.)

උදාහරණ:- 1 අපි නීතිගරුක පුරවැසියෝ වෙමු.
2 ඕ/ ඈ නිළියක් වූවා ය/ වෙයි.
3 නුඹලා අනාගත නායකයෝ වෙහු.
4 ජෝර්ජ් කීට් විදග්ධ චිත්‍ර ශිල්පියෙක් වෙයි.
5 අපි නීතිගරුක පුරවැසියෝ ය/ යි.
6 නුඹලා අනාගත නායකයෝ ද?
7 අශෝක රජතුමා දැහැමි පාලකයෙක් වූ.
8 අපි ශ්‍රී ලාංකික පුරවැසියෝ.

- **නිදොස් කර ලියන්න.**

1 ඔවුහු ක්‍රීඩකයන් වෙති. × -..
2 මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ විශිෂ්ට ලේඛකයකු වෙයි. × -...
3 අසෝක රජතුමා දැහැමි පාලකයකු විය. × -...
4 අපි නීතිගරුක පුරවැසියන් වෙමු. × -..
5 ඕ/ ඈ නිළියක වූවා ය/ වෙයි. × -..
6 නුඹලා අනාගත නායකයන් වෙහු. × -...
7 ජෝර්ජ් කීට් විදග්ධ චිත්‍ර ශිල්පියකු වෙයි. ×-...

2. උක්තය සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා කර්තෘ පදයට අමතර ව තවත් නාම පදයක් උක්ත කිරීම.
(උක්තය වසයෙන් යෙදෙන ප්‍රාණවාචී නාම පදයකට පසු ව **සංඛ්‍යාර්ථවත් හෝ සමූහාර්ථවත්** පදයක් යෙදෙන කල සංඛ්‍යාව හඟවන පදය හා එක් වන පිරිස් වාචී දෙන/ දෙනා යන පද බහු වචනය ගනී.මේ රීතිය **උක්ත පූරණ යෝගය** යනුවෙන් ද හැඳින්වේ.)

උදාහරණ:-1 අපි සියල්ලෝ ම ශ්‍රී ලාංකිකයෝ වෙමු.
2 සිසුහු තිදෙනෙක් විශිෂ්ට සම්මාන හිමි කර ගත්හ.
3 කම්කරුවෝ පස් දෙනෙක් සතියකින් පාලම තනා නිම කළහ.
4 සොරු දෙදෙනෙක් අත්අඩංගුවට පත් වූහ.
5 ගොන්නු දෙදෙනෙක් ගැල ඇද්දෝ ය.
6 සැකකරුවෝ සියලු දෙනා නිදහස් කරනු ලැබූහ.
7 ....
8 ....

3. ප්‍රශ්න වාචී යෙදුමකින් අවසන් වන වාක්‍යයක යෙදෙන කර්තෘ වාචක නාම පදය අනුක්ත ස්වරූපය ගනී.

උදාහරණ:- 1 මිනිසුන් අවංක නොවන්නේ ඇයි?
2 දක්ෂ ක්‍රීඩිකාවක වන්නේ කෙසේ ද?
3 අප සාමය ළ!ගා කර ගන්නේ කවදා ද?
4 සංගමයේ සාමාජිකයන් බලාපොරොත්තු වන්නේ මොනවා ද?
5 ....
6 ....

4. ඇත, නැත, හැකි, යුතු, මැනවි, යෙහෙකි, වටී යන පදයකින් අවසන් වන වාක්‍යයන්හි කර්තෘ වාචක නාම පදය අනුක්ත ස්වරූපය ගනී. (ඇත/නැත වලට මුලින් පූර්ව ක්‍රියාවක් හෝ භාව ක්‍රියාවක් යෙදුණ හොත් පමණි)

උදාහරණ:- 1 ගුරුවරුන් ඇතැම් පාඩම් අත් හරිනු ඇත.
2 සිසුන් පන්තියට පැමිණ නැත.
3 අප සමගිදම් රැකිය යුතු ය.
4 පයින් යන්නන් පාරේ දකුණු පසින් යා යුතු ය.
5 සියලු මිනිසුන් සත්‍යගරුක විය යුතු ය.
6 මා මහණදම් පිරිය යුතු ය.
7 පයින් යන්නන් පාරේ දකුණු පසින් යෑම මැනවි.
8 සියලු මිනිසුන් සත්‍යගරුක වීම මැනවි.
9 අප මේ ගැටලුව නිරාකරණය කර ගැනීම සඳහා අධිකරණය හමුවට යෑම මැනවි.
10 අප ගිලනුන්ට උවටැන් කරනු වටී.
11 ඔවුන් එය වටහා ගැනීම යෙහෙකි.
12 .... සිරිපා කරුණාකර නැත.
13 ………………... සුදානම් වී ඇත.
14 ………………... මිහිරි ගීයක් ගයනු ඇත.
15 ………………... කථාවක් පවත්වනු ඇත.
16 ………………... සීගිරිය නරඹා නැත.

5. ඇත, නැත, හැකි, යුතු යන රූප වරනැඟී වාක්‍යයක යෙදෙන කල ඒට සම්බන්ධ වන කර්තෘ උක්ත ස්වරූපය ගනී.

උදාහරණ:-1 **මම** එය කියවා ඇත්තෙමි.
2 **අපි** සමගිදම් රැකිය යුත්තෙමු.
3 **පයින් යන්නෝ** පාරේ දකුණු පසින් යා යුත්තා හ.
4 සියලු **මිනිස්සු** සත්‍යගරුක විය යුත්තෝ ය.
5 **මම** මහණදම් පිරිය යුත්තෙමි.
6 ළමයෙක් කථාවක් පවත්වනු ………………..........
7 සංචාරකයෝ සීගිරිය නරඹා ………………..…....
8 කුරුල්ලෝ කැදලි කරා පියඹනු ………………......

6. තෙමේ/ තෙම , තොමෝ, තුමූ පද භාවිතය
(තෙමේ/ තෙම , තොමෝ, තුමූ ප්‍රාණවාචී සර්ව නාම උක්ත රූප වේ. **තෙමේ/ තෙම** යන්න පුරුෂ ලිංග ඒක වචන යි. **තොමෝ** යන්න ස්ත්‍රී ලිංග ඒකවචන යි. තෙමේ, තොමෝ යන දෙකෙහි බහු වචනය **තුමූ** වේ.)

උදාහරණ :-1 ඒ තෙම/ තෙමේ ගමට ගියේ ය.
2 ඕ තොමෝ ගමට ගියා ය.
3 ඔවුහු තුමූ ගමට ගියහ.
4 සූර්ය තෙම/ තෙමේ චණ්ඩ රශ්මිය පතුරුවන්නට විය.
5 නදී තොමෝ සෙමෙන් ගලා බසින්නී ය.
6 …………………………………………………………………………………
7 …………………………………………………………………………………
8 …………………………………………………………………………………
9 …………………………………………………………………………………

1. නිවැරදි වාක්‍යයක් වීම සඳහා සුදුසු පදය වරහන් තුළින් තෝරන්න.

1 සියලු ජයග්‍රාහකයෝ පැරකුම් විද්‍යාලයේ (ශිෂ්‍යයන්/ ශිෂ්‍යයෝ) වූහ.

2 නිවැරදි වියරණ රීති (අපි/ අප) අනුගමනය කළ යුතු ය.

3 නොපසුබට උත්සාහයෙන් කටයුතු කළ ඕ තොමෝ මෙවර විභාගයෙන් සමත් (වූවා ය/ විය).

4 සියලු (රියැදුරන් /රියැදුරෝ) මාර්ග නීති අනුගමනය කළ යුත්තෝ ය.

5 පොදු ප්‍රශ්න විසඳීම සඳහා (නගරවාසීහු/ නගරවාසීන්) ඉදිරිපත් වීම මැනවි.

2. පහත සඳහන් වාක්‍ය සදොස් නම් ඊට හේතු දක්වා නිදොස් කර ලියන්න.

1 දෙස බස රැක ගැනීමට අපි නිබඳ ව තැත් කළ යුතුය.

....

....

2 සියලු දේශපාලනඥයෝ ආත්මාර්ථකාමී පුද්ගලයන් නොවේ.

....

....

3 දරුවෝ දෙමාපියන්ට කීකරු වීම මැනවි.

....

....

4 ගුරුවරු මීට පක්ෂ ව දැක්වූ අදහස් කවරේ ද?

....

....

5 ඕ තොමෝ ආදරයෙන් මවුපියන් රැකබලා ගත්තේ ය.

....

....

6 ඔවුන් නිදහස පතා සටන් කළ යුත්තෝ ය.

....

....

3 පහත සඳහන් වාක්‍ය කර්ම කාරකයට හරවා ලියන්න.

1 දෙමාපියෝ අප යහමග යැවූහ.

....

2 දරුවෝ ක්‍රිකට් ක්‍රීඩා කරති.

....

3 ගායකයෝ රසිකයන් සතුටට පත් කළහ.

....

4. කාර්මිකයෝ උද්ඝෝෂණය කරති.

....

5 දේශප්‍රේමීහු දේශය ආරක්ෂා කළහ.

....